NORAKSTS
Lieta Nr. A42452408
A2148-09/6

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2009.gada 18.maijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese E.Apīne,
piedaloties atbildētāja pusē pieaicinātās iestādes – Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes pilnvarotajai pārstāvei Mārītei Ziemelei,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *E.K.* pieteikumu par Rīgas rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja 2007.gada 10.decembra lēmuma Nr.005/PA223400-K-879 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2007.gada 22.oktobrī Rīgas rajona policijas pārvaldes Baložu policijas iecirkņa vecākā inspektore *S.A.* noformēja protokolu par administratīvo pārkāpumu Nr.PA 223400 par to, ka 2007.gada 22.oktobrī, plkst.12.30, veicot pirmstiesas izmeklēšanu kriminālprocesā Nr.11350265407, tika konstatēts, ka *E.K.* savā īpašumā esošās telpas Rīgas rajonā, Baložos, */adrese/*, ir nodevusi savam vīram *V.K.* (*V.K.*) nelikumīgai alkoholisko dzērienu izgatavošanai, glabāšanai un realizācijai. Līdz ar to *E.K.* ir pārkāpusi Alkoholisko dzērienu aprites likuma 2.panta pirmās daļas, 3.panta pirmās daļas, 5.panta piektās daļas, 9.panta pirmās daļas prasības un likuma „Par akcīzes nodokli" 2.panta pirmās daļas un 33.panta otrās daļas prasības, un atbildība par šiem pārkāpumiem ir paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) $170.^3$pantā.

[2] Ar Rīgas rajona policijas pārvaldes Baložu policijas iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas priekšnieka, kapteiņa V.Rotkāja 2007. gada 24.oktobra lēmumu Nr.055/PA223400 *E.K.* tika uzlikts naudas sods Ls 200,00 (divi simti) apmērā. Sods piemērots, pamatojoties uz LAPK $170.^3$, 274., 275., 214.panta otrās daļas 1.punktu.

[3] Nepiekrītot minētajam lēmumam, *E.K.* to 2008.gada 4.februārī apstrīdēja Rīgas rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja priekšniekam.

Izskatot *E.K.* iesniegumu par lēmumu Nr.055/PA223400, Rīgas rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja priekšnieks 2007. gada 10.decembrī pieņēma lēmumu Nr.005/PA223400-K-879 (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru atstāja negrozītu kapteiņa V.Rotkāja 2007. gada 24.oktobrī pieņemto lēmumu Nr.055/PA223400.

[4] Nepiekrītot Rīgas rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja priekšnieka Lēmumam, *E.K.* (turpmāk arī – pieteicēja) 2008. gada 16.janvārī Administratīvajā rajona tiesā iesniedza pieteikumu.

Pieteikumā pieteicēja norāda, ka par alkoholisko dzērienu izgatavošanu, uzglabāšanu un realizāciju, ko būtu veikusi kāda persona, pieteicējas dzīvesvietā, */adrese/*, Baložos, pieteicējai nekas nav zināms.

Bez tam pieteicēja norāda, ka lēmumā Nr.055/PA223400 ir nepareizi norādīts, ka viņa agrāk ir administratīvi sodīta, kā arī pieteicēja noliedz, ka būtu saņēmusi uzaicinājumu vai pavērsti ierasties policijas iecirknī paskaidrojuma sniegšanai, un šādam apgalvojumam neesot pierādījumu, jo pieteicēja nav parakstījusies par pavēstes saņemšanu. Turklāt pieteicēja uzsver, ka sava vecuma dēļ pārsvarā uzturas savā dzīves vietā un policijas darbinieki būtu varējuši ierasties pie pieteicējas vai arī nogādāt pieteicēju Baložu policijas iecirknī paskaidrojuma sniegšanai.

Pieteicēja uzskata, ka absurds ir apgalvojums par telpu nodošanu *V.K.*, jo viņš ir pieteicējas vīrs.

Pieteicēja norāda, ka administratīvais sods, kurš tika pieteicējai tika uzlikts 2005.gada 9.maijā, saskaņā ar LAPK 38.pantu, ir dzēsts, un pieteicēja skaitās administratīvi nesodīta persona.

[5] 2008.gada 15.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemti Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja (turpmāk arī – atbildētājs) rakstveida paskaidrojumi, kuros atbildētājs norāda, ka pieteikumu uzskata par nepamatotu un neatzīst pilnā apmērā. Ņemot vērā to, ka 2008.gada 1.janvārī Rīgas rajona policijas pārvalde tika apvienota ar Rīgas pilsētas Galveno policijas pārvaldi, atbilstoši kompetencei, paskaidrojumus lietā sniedz Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas birojs.

Atbildētājs paskaidro, ka, ņemot vērā faktu, ka par nelegālā alkohola tirdzniecību Baložu policijas iecirknī tika ierosināts kriminālprocess pret *V.K.*, bija jānoskaidro, kam pieder minētais īpašums un kas ir nodevis savu īpašumu nelegālai alkohola tirdzniecībai. Tā kā pieteicēja pēc uzaicinājuma paskaidrojumu sniegšanai un administratīvā pārkāpuma noformēšanai Baloži policijas iecirknī nebija ieradusies, tad, saskaņā ar LAPK 248.^{1}pantu, administratīvā pārkāpuma protokols tika sastādīts bez viņas klātbūtnes un tā noraksts tika nosūtīts pa pastu.

Atbildētājs norāda, ka 2007.gada 3.septembrī Baložu policijas iecirknī tika uzsākts kriminālprocess Nr.11350265407 pēc krimināllikuma 221.^{1}panta pirmās daļas par to, ka 2007.gada 3.septembrī *V.K.* Rīgas rajonā, Baložos, */adrese/*, veica nelikumīgu alkoholisko dzērienu realizāciju.

2007.gada 5.septembrī Rīgas rajonā, Baložos, */adrese/*, tika veikta sankcionēta kratīšana, kuras laikā tika izņemtas četrpadsmit pudeles bez akcīzes nodokļa markas ar caurspīdīgas krāsas šķidrumu, kuram bija alkoholam līdzīga smaka. Ar 2007.gada 4.oktobra ekspertu atzinumu tika secināts, ka minētajās pudelēs atradās pašizgatavots alkoholisks dzēriens, kas izgatavots no etilspirta un ūdens.

Ņemot vērā iepriekš minēto, un, pamatojoties uz LAPK 170.^{3}pantu, Baložu policijas iecirknis pieprasīja ziņas no Rīgas rajona zemesgrāmatu nodaļas par iepriekšminētā dzīvokļa īpašuma piederību, un tika noskaidrots, ka minētā dzīvokļa īpašniece ir *E.K.*

Atbildētās paskaidro, ka 2007.gada 11.oktobrī un 18.oktobrī pieteicējai pa pastu ierakstītā sūtījumā tika nosūtītas pavēstes, ko apliecina pasta kvītis. Bez tam šie sūtījumi netika saņemti atpakaļ, tādējādi prezumējams, ka šos uzaicinājumus pieteicēja saņēma. Turklāt policijas iecirknī bija ieradies pieteicējas dēls un paziņoja, ka pieteicēja neieradīsies, tātad pieteicējai bija zināms par uzaicinājumu ierasties policijas iecirknī.

Atbildētājs norāda, ka Kriminālpolicijas nodaļas priekšniekam bija tiesības pieņemt lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, atbilstoši LAPK 214.pantam, jo, nosakot krimināltatbildību par nelegālā alkohola tirdzniecību un iegādi, kā arī par telpu nodošanu nelegālā alkohola tirdzniecībai, glabāšanai, šādi pārkāpumi, pat, ja tie ir administratīvi, likumsakarīgi tiek nodoti kriminālpolicijas darbinieku pārziņā, tā kā bieži ir saistīti ar kriminālprocesuālajām darbībām.

Atbildētājs uzsver, ka pieteicējas administratīvais pārkāpums uzskatāms par būtisku apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai. Atbilstoši LAPK 32.pantam, uzliekot sodu pieteicējai, tika ņemts vērā pārkāpuma raksturs, pārkāpēja personība, vainas pakāpe, mantiskais stāvoklis, kā arī atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi. Līdz ar to, pieņemot Lēmumu, tika izvērtēti arī lietderības apsvērumi, kā rezultātā pieteicējai tika piemērots mazākais iespējamais sods.

Atbildētāja ieskatā policijas darbinieku paskaidrojumiem par notikumiem, kas risinājušies tiem pildot dienesta pienākumus, ir piešķirama augstākā ticamības pakāpe, līdz ar to, lai konstatētu, ka policijas darbinieki ir snieguši nepatiesus paskaidrojumus, ir nepieciešami pārliecinoši pierādījumi. Bez tam policijas darbinieki personīgi nepazīst pieteicēju un nekāda veidā nav ieinteresēti saukt viņu pie administratīvās atbildības, ja pieteicēja nav izdarījusi pārkāpumu.

[6] Pieteicēja uz tiesas sēdi nav ieradusies, taču 2009.gada 2.aprīlī saņemta pieteicējas vīra *V.K.* iesniegums ar pievienotu medicīnas dokumentāciju, no kā redzams, ka pieteicējas veselības stāvoklis ir ļoti smags un pieteicēja uz tiesas sēdi ierasties nevar (lietas 70.-79.lapa).

Uzklausot atbildētāja pārstāves viedokli un pārbaudot lietas materiālus, tiesa atzīst par iespējamu izskatīt pieteikumu bez pieteicējas klātbūtnes.

[7] Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos paustajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[8] Tiesa, uzklausot atbildētāja pārstāves paskaidrojumus, kā arī pārbaudot lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

[9] Pieteicēja saukta pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 170.^{3}pantu, kas paredz atbildību par telpu nodošanu nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanai (ražošanai), glabāšanai un realizācijai, t.i., *par telpu nodošanu nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanai (ražošanai), glabāšanai vai realizācijai - uzliek naudas sodu fiziskajām personām no divsimt līdz piecsimt latiem, bet juridiskajām personām - no tūkstoš līdz piectūkstoš latiem.* Ar Lēmumu pieteicējai piemērots naudas sods Ls 200 jeb minimālais soda apmērs, kāds iespējams saskaņā ar attiecīgo sankciju.

Tātad izskatāmajā lietā ir jāpierāda, ka pieteicēja nodevusi telpas lietošanā citai personai, kura tajās veikusi nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu (ražošanu), glabāšanu vai realizāciju, un, ja attiecībā pret pieteicēju ir konstatējams administratīvās lietas pārkāpuma sastāvs, tad pieteicēja kā fiziska persona var tikt saukta pie administratīvās atbildības, piemērojot naudas sodu no Ls 200 – Ls 500.

[10] 2007.gada 22.oktobrī pieteicējai sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.PA223400, kurā norādīts, ka pieteicēja savā īpašumā esošās telpas Baložos, Rīgas rajons, */adrese/* ir nodevusi savam vīram *V.K.*, dzimis 1939.gadā, nelikumīgai alkoholisko dzērienu izgatavošanai, glabāšanai un realizācijai (lietas 31.lapa).

Tātad no minētā secināms, ka policijas darbinieki ir konstatējuši, ka pieteicēja sev piederošo dzīvojamo telpa Baložos, */adrese/* ir nodevusi lietošanā savam vīram, kurš veicis prettiesiskas darbības alkoholisko dzērienu aprites jomā.

Tātad vispirms tiesa uzskata par nepieciešamu pārbaudīt telpu nodošanas faktu un tad – vai šīs telpas ir tikušas izmantotas nelikumīgai alkoholisko dzērienu izgatavošanai, glabāšanai un realizācijai.

Tikai tad, ja izpildās abi šie priekšnoteikumi, pieteicēja var tikt saukta pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 170.^{3}pantu.

[11] Ieskatoties Rīgas rajona Baložu pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr.609-31, tiesa secina, ka tajā kā dzīvokļa Nr.31, kas atrodas Rīgas rajonā, Baložos, */adrese/* īpašniece ir *V.K.* jeb pieteicēja (lietas 25.lapa). Īpašuma tiesības zemesgrāmatā nostiprinātas 2001.gada 7.februārī, pamatojoties uz 2000.gada 28.decembra pirkuma līgumu.

Tātad pieteicējai pieder nekustamais īpašums – dzīvoklis, kas var tikt nodots lietošanā citai personai.

Taču, tā kā atbildētājs ar Lēmumu ir konstatējis, ka dzīvoklis ir nodots lietošanā pieteicējas vīram, tad tiesai ir jāpārbauda apstākļi, kas pierāda nodošanas faktu.

[12] Pārbaudot lietas materiālus kopsakarā ar tiesību normās noteikto tiesisko regulējumu, tiesa neatrod apstiprinājumu atbildētāja viedoklim, ka pieteicēja dzīvokli Baložos, Rīgas rajons, */adrese/* ir nodevusi lietošanā savam vīram, jo tiesas ieskatā minētais īpašums ir uzskatāms par laulāto kopīpašumu, kura lietošanas tiesības vienlīdz ir gan pieteicējai, gan pieteicējas vīram *V.K.*

Pirmkārt, šādu secinājumu apstiprina civiltiesībās pastāvoša prezumpcija par laulāto kopīpašumu, bet, otrkārt, tiesa no zemesgrāmatu nodalījumā esošiem datiem secina, ka pieteicēja dzīvokli ieguvusi privatizācijas rezultātā, kas dod vienlīdz tiesības uz dzīvokļa lietošanu bijušā īrnieka jeb privatizētāja ģimenes locekļiem.

Tātad Civillikuma 89.panta otrā daļa noteic, ka viss, ko laulības laikā laulātie iegūst kopīgi vai viens no viņiem, bet ar abu laulāto līdzekļiem vai ar otra laulātā darbības palīdzību, ir abu laulāto kopīga manta; šaubu gadījumā jāpieņem, ka šī manta pieder abiem līdzīgās daļās.

Civillikuma 93.pants noteic, ka laulātais savu mantu vai savu daļu laulāto kopīgajā mantā var nodot pārvaldībā otram laulātajam, kam šī manta ar visiem

līdzekļiem jāsargā un jāglabā. Ar 2002.gada 12.decembra likumu (stājās spēkā no 2003.gada 1.janvāra) minētā tiesību norma papildināta ar otro teikumu, kas noteic, ja laulāto kopīgais nekustamais īpašums ierakstīts zemesgrāmatā uz viena laulātā vārda, pieņemams, ka otrs laulātais savu daļu šajā īpašumā nodevis viņa pārvaldībā.

Šāds minēto tiesību normu interpretējums norādīts Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta tiesu prakses 2007.gada apkopojumā „tiesību normu piemērošana laulāto mantiskajās attiecībās", atsaucoties uz Senāta judikatūru, kurā atzīts, ka, ja zemesgrāmatā nav atzīmes par to, ka nekustamais īpašums ir laulātā atsevišķa manta, tad iestājas likuma prezumpcija, ka tā ir laulāto kopīga manta, neatkarīgi no tā, kurš no laulātajiem ierakstīts par īpašnieku; ja kāds no laulātajiem apgalvo pretējo, tad tas viņam jāpierāda (skat. http://www.at.gov.lv/files/docs/summaries/2007/laulato%20kopmanta.doc).

Ieskatoties iedzīvotāju reģistra datu bāzē, tiesa secina, ka pieteicēja ir *V.K.* laulātā kopš */datums/*, laulību reģistrs Nr.6, laulība reģistrēta Baložos, laulības apliecības */numurs/*. Faktu par laulību apstiprina gan pieteicēja, gan arī pieteicējas vīrs (skat. piemēram lietas 79.lapu).

[13] Vadoties no šī sprieduma [12] punktā izdarītajiem tiesas secinājumiem, ir pamats atzīt, ka pieteicējas vīrs *V.K.* dzīvokli lieto kā tā īpašnieks, atrodoties kopīpašumā ar pieteicēju. Tā kā lietā nav pierādījumu par dzīvokļa Nr.31, kas atrodas Rīgas rajonā, Baložos, */adrese/* dalītu lietošanu un to, ka tieši pieteicējas lietošanā esošā dzīvokļa daļa nodota *V.K.*, tiesa uzskata, ka izskatāmajā lietā attiecībā pret pieteicēju nevar tikt konstatēts administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Atbilstoši APK 239.panta 1.punktam lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva. Tādējādi tiesa secina, ka lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā pret pieteicēju ir izbeidzama administratīvā pārkāpuma sastāva trūkuma dēļ.

Pamatojoties uz spriedumā izklāstītajiem apsvērumiem, pārsūdzētais Lēmums ir atceļams un administratīvā pārkāpuma lietvedība lietā izbeidzama.

Administratīvā rajona tiesa izskatāmajā lietā, ievērojot procesuālās ekonomijas principu, neveic citu procesa dalībnieku norādīto argumentu vērtēšanu, jo tie pie šiem apstākļiem nevar ietekmēt tiesas nolēmuma rezultātu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251., 253.panta pirmo daļu un 289. – 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

apmierināt *E.K.* pieteikumu par Rīgas rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja 2007.gada 10.decembra lēmuma Nr.005/PA223400-K-879 atcelšanu;

atcelt Rīgas rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja 2007.gada 10.decembra lēmumu Nr.005/PA223400-K-879 ar tā pieņemšanas dienu un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietvedību.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas.

Tiesnese /paraksts/ E.Apīne

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvā rajona tiesas
tiesnese _____E.Apīne
Rīgā, 2009.gada 18.maijā